

Силабус
навчальної дисципліни
ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ
(2 курс)

2020–2021 навчальний рік

Освітньо-професійні програми «*Біологія та здоров'я людини. Фізична реабілітація*»

Спеціальність 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Рівень вищої освіти *перший*

1. Контактна інформація викладача

Викладач	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки Андрій МАЛИХІН
Посилання на сайт	
Контактний тел.	+380661802111
Е-mail викладачки:	master_ped@meta.ua
Графік консультацій	відповідно до графіку індивідуальних консультацій (за попередньою домовленістю), ауд. 5-б 317

2. Опис навчальної дисципліни

Обсяг навчальної дисципліни на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна та індивідуальна робота	Звітність
3/90	16	14	60	залік

Семестр: зима-весна.

Мова навчання: українська.

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови вивчення навчальної дисципліни: *прослухані курси* – «Філософія», «Психологія», «Педагогіка»; *базові поняття* – виховання, навчання, освітні системи і концепції, принципи, методи, форми навчання і виховання.

Ключові слова: Освітні системи а Античну епоху, епоха Середньовіччя, педагогічна спадщина, виховання і навчання, технологія виховання, процес виховання, зміст навчання і виховання, принципи виховання, методи та засоби виховання, педагоги-реформатори.

Предмет навчальної дисципліни: процес виникнення, становлення і розвитку основних педагогічних категорій: «навчання», «освіта», «виховання», педагогічних систем та концепцій, а також унікального досвіду освітньої й виховної практики.

Метою навчальної дисципліни є розгляд історико-педагогічного процесу в Україні з позицій цілісного концептуального підходу у контексті розвитку світового культурно-освітнього процесу.

Програмні компетентності та результати навчання:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
ЗК 3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями впродовж життя.	ПРН 21. Уміти вчитися і оволодівати сучасними знаннями впродовж життя, володіти прийомами самовдосконалення.
ФК 4. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів.	ПРН 6. Володіти формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, уміти відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини.

3. Перелік тем навчальної дисципліни:

Модуль 1. Становлення європейської педагогічної думки

Змістовий модуль 1. Становлення і розвиток європейських освітньо-виховних систем

Тема 1. Виникнення освіти й виховання в світовій суспільній цивілізації

Предмет і завдання історії педагогіки. Підходи світової науки до виникнення виховання. Виховання у первісному суспільстві. Виникнення перших шкіл у світовій цивілізації.

Тема 2. Освіта та виховання у Давній Греції та Римі

Виховання у Древній Греції. Древньогрецькі філософи про формування людської особистості (Сократ, Платон, Аристотель, Демокрит). Школа і педагогіка Стародавнього Риму.

Тема 3. Західноєвропейська педагогіка в епохи середньовіччя та Відродження

Особливості освітньо-виховної практики та педагогічної думки в епоху середньовіччя. Школа і педагогічна думка епохи Відродження. Я.А. Коменський та його педагогічна система.

Тема 4. Педагогічні ідеї епохи просвітництва.

Педагогічні ідеї Джона Локка. Система виховання та вікова періодизація Жан-Жака Руссо. Педагогічні погляди Клода Гельвеція.

Тема 5. Основні теорії європейської освіти нового часу.

Реформаторські течії наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст. в Європі. Характеристика основних теорій європейської освіти нового часу. Теорія «громадського виховання» і «трудової школи». Теорія «вільного виховання». Експериментальна педагогіка. Педагогіка особистості. Теорія нового виховання і «нових шкіл». Вальдорфська педагогіка.

Тема 6. Сучасна освіта у розвинених країнах світу.

Еволюція освітніх систем у розвинених країнах у ХХІ ст. Система освіти у США. Освітня система у Великобританії. Характеристика освітньої системи у Німеччині. Система освіти у Франції. Система освіти в Японії.

Модуль 2. Становлення і розвиток національної системи освіти.

Змістовий модуль 2. Становлення і розвиток педагогічної думки в Україні

Тема 1. Педагогічна думка за часів Київської Русі та українського Відродження.

Виховання, школа і педагогічна думка в Київській Русі. Освіта і педагогічна думка у період українського Відродження. Педагогічна спадщина Г.С. Сковороди. Система освіти на Лівобережжі і в Слобідській Україні, Правобережній Україні та Закарпатті (друга половина ХVІІІ століття).

Тема 2. Освіта і педагогічна думка в Україні у ХІХ ст.

Освіта і педагогічна думка в Україні першої половини ХІХ ст. Педагогічні погляди Т. Шевченка. К. Ушинський та його педагогічна система. Організаційна й педагогічна діяльність М. Корфа.

Тема 3. Освіта, шкільництво в Україні у першій половині ХХ ст. педагогічна спадщина А.С. Макаренка

Освіта, шкільництво в Україні у першій половині ХХ ст. Життя, педагогічна та творча діяльність А. Макаренка. Педагогічні ідеї А. Макаренка. Педагогічні аспекти літературно-художньої спадщини А. Макаренка.

Тема 4. Розвиток української школи і педагогіки у другій половині ХХ ст.

Розвиток педагогіки в Україні у другій половині ХХ ст. Життя та педагогічна діяльність В. Сухомлинського. Педагогічні ідеї В. Сухомлинського. Стислий аналіз педагогічних праць В. Сухомлинського.

Тема 5. Сучасні тенденції розвитку національної педагогічної думки.

Реформування освіти в Україні на сучасному етапі розвитку суспільства шляхи та засоби національного виховання підростаючого покоління в Україні. Реформування професійної, вищої й педагогічної освіти в Україні. Сучасна освітня реформа «Нова українська школа».

6. Схема оцінювання:

Змістовий модуль	Тема	Поточне оцінювання						Підсумковий тест (контрольна робота)	Сума			
		Теоретичне питання	Практичне завдання	Оцінка теми	Самостійна робота	Оцінка змістового модуля	Загальний бал					
ЗМ 1	Т 1.1	2	2	4	12	24	50	50	100			
	Т 1.2	2	2	4								
	Т 1.3	2	2	4								
ЗМ 2	Т 2.1	2	2	4	10	26				50	50	100
	Т 2.2	2	2	4								
	Т 2.3	2	2	4								
	Т 2.4	2	2	4								

7. Список рекомендованих джерел:

Базова

1. Артемова Л.В. Історія педагогіки України: підручник. Київ: Либідь, 2006. 424 с.
2. Левківський М.В. Історія педагогіки: навч.метод. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 190 с.
3. Любар О.О. Історія української школи і педагогіки : навч. посібник Київ: Знання, 2003 . 450 с. .
4. Малихін А. Історія педагогіки в схемах, таблицях, ілюстраціях. Харків: ПромАрт, 2019. 348 с.
5. Проніков О.К. Історія педагогіки: курс лекцій. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2015. 440с.
- 6.Скільський Д.М. Історія української педагогіки. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. 340с.

Допоміжна

1. Бабишин С.Д. Школа та освіта Давньої Русі. Київ: Виша школа, 1973. 167с.
2. Боровський Я.С. Світогляд давніх киян. Київ: Наукова думка, 1992. 180с.
3. Бурлака Я.І. Історія педагогіки України: витоки, пошуки, проблеми. *Рідна школа*. 1992. № 1. С23-25.

4. Джури́нский А.Н. Зарубежная школа: история и современность Москва: Форум, 1998. 184с.
5. Джури́нский А.Н. Сравнительная педагогика. Учебное пособие. Москва: Просвещение, 1998. 210с.
6. Коменский Я. А. Избранные педагогические сочинения: В 2-х т. Москва: Педагогика. 1982.
7. Коменский Я.А., Д Локк, Ж.-Ж.Руссо, И.Г.Песталоцци: Педагогическое наследие. Москва: Педагогика, 1989. 268с.
8. Історія педагогіки: навчально-методичний WEB-проект / авт. В.П.Кравець, О.І.Мешко. Тернопіль, 2002. URL: [http://www.tnpu.edu.ua/kurs/2/index, htm](http://www.tnpu.edu.ua/kurs/2/index.htm).
9. Макаренко А.С. Педагогические сочинения: В 8-ми т. Москва: Педагогика. 1983-1986.
10. Нариси історії українського шкільництва. 1905-1933. / Під заг. ред. О.Сухомлинської. Київ, 1996. 246с.
11. Персоналії в історії національної педагогіки. 22 видатних українських педагоги : підручник / А.М.Бойко, В.Д.Бардінова та ін. Київ: ВД «Професіонал», 2004. - 576 с.
12. Сковорода Г.С. Твори в 2-х т. Київ.: АТ «Обереги». 1994.
13. Сухомлинський ВО. Вибрані твори: В 5-ти т. Київ. 1979-1980.
14. Ушинський К.Д. Вибрані твори. Київ: Радянська школа, 1983.
15. Хрестоматія з історії вітчизняної педагогіки. Київ: Вища школа, 1961. 246с.
20. Хрестоматія з дошкільної історії педагогіки / За ред. Смаля В.З., Борисової З.Н. Київ, 1990. 342с.
21. Хрестоматія по історії Древнього Мира / Под ред. В.В. Сбруева. Москва, 1956. 286с.
22. Хрестоматія по історії зарубешної педагогіки. Москва: Просвещение, 1981. 296с.

Вивчення навчальної дисципліни допоможе Вам якісно засвоїти основи дидактичних знань, закласти фундамент Вашої професійної підготовки. Активна участь у проведенні навчальних занять, своєчасне та якісне виконання запропонованих завдань, успішне проходження тестування є запорукою високого оцінювання Ваших освітніх досягнень.